

Disosiyatif Belirtiler Şiddeti-Yetişkin*
***Disosiyatif Yaşantılar Ölçeği - Kısa (DES-B)-Modifiye**

İsim: Yaş: Cinsiyet: Erkek Kadın Tarih:

Yönerge: Aşağıdaki herbir ifade için, son 1 hafta (7 gün) içinde yaşadıklarınızı düşünerek size en uygun seçeneği lütfen (✓ veya x) işaretleyiniz.

							Klinisyen için puan
		Hiç	Bir iki kez	Hemen her gün	Günde birkez	Günde birkezden fazla	
1.	Kendimi boşluğa bakarken ve hiçbir şey düşünmeden bulurum.	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	
2.	insanlar, eşyalar ya da çevremdeki dünya garip yada gerçekdışı görünüyor.	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	
3.	Bazı şeyleri yaptığımı hiç hatırlamadığımı farkediyorum.	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	
4.	Yalnızken kendi kendime sesli konuşurum.	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	
5.	Dünyaya bir sis perdesi arkasından bakıyormuş gibi oluyorum, o zaman çevremdeki insanlar ve eşyalar uzaktaymış gibi veya belirsiz görünüyorlar.	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	
6.	Ağrıyı yoksayabilirim.	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	
7.	Sanki farklı iki kişiymişim gibi bir durumdan diğerine çok farklı davranıyorum.	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	
8.	Bana genelde zor gelen şeyleri kolayca yapabiliyorum.	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	
Toplam/Kısmi Ham Puan:							
Ölütürülen toplam ham puan: (1-2 parça cevaplanmamışsa)							
Ortalama toplam puan:							

DES-B (Dalenberg C, Carlson E, 2010) modified for DSM-5 by C. Dalenberg and E. Carlson.
This measure is based on measures produced using U.S. federal government resources and is therefore in the public domain and freely available for use without permission so long as authorship is accurately attributed

Klinisyenler İçin Yönergeler

Kısa Süreli Disosiyatif Yaşantılar Ölçeği (DES-B), 18 yaşı ve üzeri bireylerde disosiyatif yaşantıların şiddet düzeyini değerlendiren 8 maddeli bir ölçektir. Bu ölçek, disosiyatif bozukluk tanısı (ya da klinik olarak anlamlı disosiyatif belirti üzerine) ve klinisyenin takip muayenelerinden önce uygulanmalıdır. Her madde bireyden **geçen 7 gün içerisinde** yaşadığı disosiyatif yaşantıların şiddet düzeyini derecelendirmesini ister.

Puanlama ve Yorumlama

Ölçekte yer alan her bir madde 5 dereceli (0=Hi; 1=Bir ya da iki defa; 2=Neredeyse her gün; 3=Yaklaşık günde bir defa; 4=Günde bir defadan fazla) ölçeğe göre değerlendirilir. Toplam puan 0 ile 32 arasında değişir ve yüksek puanlar disosiyatif yaşantıların şiddetinin yüksek olduğuna işare eder. Klinisyenden görüşme sırasında ölçekteki her bir maddenin puanını gözden geçirmesi ve kişinin her bir madde için puanını doğrulaması istenir. 8 maddenin puanları toplam ham puanı vermek üzere toplanmalıdır. Buna ek olarak, klinisyenden **ortalama toplam puanı** hesaplaması ve kullanması istenir. Ortalama toplam puan, ham puanın ölçekte bulunan madde sayısına (yani 8'e) bölünmesi ile hesaplanır. Bunu yapmak toplam puanı 5 dereceli bir ölçeğe indirger ve bu da klinisyenin bireyin disosiyatif yaşantılarının şiddet düzeyini hiç(0), hafif(1), orta(2), ciddi(3) veya aşırı(4) şeklinde düşünmesini kolaylaştırır. DSM-5 alan çalışmalarında ortalama toplam puan güvenilir, kullanımı kolay ve klinisyenler için yararlı bulunmuştur.

Not: Eđer 3 ya da daha fazla maddeye yanıt alınamamışsa, ölçeğin toplam puanı hesaplanmamalıdır. Dolayısıyla da birey ölçeğin tüm maddelerini tamamlamaya teşvik edilmelidir. Eđer 1 ya da 2 maddeye yanıt alınamamışsa, eşit olarak dağıtılmış bir puan hesaplanmaz istenir. Eşit dağıtılmış puan ölçekteki tüm cevaplanmış maddelerin puanlarının **ham kısmi puan** elde etmek için toplanmasıyla hesaplanır. Ham kısmi puan ölçekteki toplam madde sayısı (yani 8) ile çarpılır ve yanıt alınan madde sayısına (yani 6 ya da 7) bölünür. Ham kısmi puanı Toplam İşlenmemiş Puan için eşit olarak dağıtma formülü şu şekildedir:

$$\frac{\text{_____ (Ham toplam x 8)}}{\text{Yanıtlanmış olan madde sayısı}}$$

Eđer sonuç küsurlu sayı ise bu en yakın tam sayıya yuvarlanır.

Kullanım Sıklığı

Bu ölçek bireyin zaman içinde kısa süreli disosiyatif yaşantılarındaki değişiklikleri takip etmek amacıyla , klinik olarak belirtildiği gibi bireyin semptomlarının stabilitesine ve tedavi durumuna bağlı olarak düzenli aralıklarla uygulanabilir. Bir alanda sürekli olarak alınan yüksek puanlar, daha ileri değerlendirme, tedavi ve takip gerektirebilecek önemli ve sorunlu bir hastalığı gösterebilir. Klinik yargınıza kararınıza yön verici olmalıdır.